

Metsäpirtin AHTIAISET

Helmikuu 2007

Onnistuneet piirakkatalkoot

Metsäpirtin AHTIAISET

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura ry:n jäsenlehti,
helmikuu 2007

Esimiehen palsta s. 3

Porukalla perinneruokaa s. 5

Sukukokous Kauhajoella s. 9

Jäsenmaksut vuonna 2007 s. 16

Uusia hallituksen jäseniä s. 17

Muistot perintönä s. 18

Uusi sukukirjapäivä s. 20

Muistoja Kakko-tädistä s. 21

Vanhojen kirjeiden kertomaa s. 23

Syksyllä Vehmaalle s. 27

Mikä silta, missä kuvattu? s. 28

Sukutuotteet s. 29

Sukukirjatoimikunnan ja hallituksen
yhteystiedot s. 30-31

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura netissä:
www.sukuni.fi/ahtiainen/

*Kansikuva: Piirakkapäivän osanottajia työn touhussa. Kuvat
Markku Lemmetti.*

Esimiehen palsta

Hyvät Ahtiaisten sukuseuran jäsenet

Seuramme jäsenmäärä kasvoi ripeästi menneen vuoden aikana. Toivotan kaikki uudet jäsenet tervetulleiksi mukaan.

Seuran toimintaan otettiin toissa vuonna aloitetun kyykkäharjoittelun lisäksi mukaan uusia perinteiden vaalimismuotoja. Vehmaalla keväällä järjestetty 'Piirakkapäivä' keräsi runsaasti väkeä. Riisi-, peruna-, hirssi- ja tattaripiirakoita sekä lohikeittoa valmistettiin joukolla innokkaasti. Sananlasku useasta kokista ja huonosta sopasta osoitettiin pelkäksi taruksi. Tuotteet olivat herkullisia, ja niitä syntyi riittävästi mukaankin otettavaksi. Moni meis-

tä oppi uusia, vai pitäisikö sanoa vanhoja, taitoja. Tämänntyypisiä perinneruokiin tai muihin perinteisiin liittyviä tilaisuuksia tullaan järjestämään jatkossakin.

Viime kesänä Metsäpirtti-päivien yhteydessä järjestettyyn kotiseutumatkaan Metsäpirttiin osallistui muutama seuramme jäsen. Sukukokouksessa toivottiin tulevana kesänä seuran omaa matkaa Metsäpirttiin. Tällainen pyritään järjestämään.

Sukukokous pidettiin syksyllä Kauhajoella. Kokouksen yhteydessä oli mielenkiintoinen kiertoajelu, jossa tutustuimme Ahtiaisten asuinsijoihin Kauhajoella – esitän vielä kiitokset retkioppaille hyvistä esittelyistä.

Ensi vuoden sukukokous on Vehmaalla. Yhtenä ajatuksena on järjestää sen yhteydessä samantapainen kiertoajelu.

Viime sukukokouksessa toimimme vielä vanhojen sääntöjen mukaisesti. Nyt ovat uudet sääntömme saaneet jo viranomaishyväksyntänsä ja ovat siten voimassa.

Seuran yhtenä päätavoitteena on ollut sukukirjan aikaansaaminen. Tämä ei ole kuluneen toimintavuoden aikana edistynyt toivotusti. Hankkeen edistäminen on tulevan kauden päätavoite. Meillä on koot-

tuna laaja sukututkimusaineisto. Sen tarkistaminen, tietojen varmentaminen ja täydentäminen sekä päättelyjen perustelu on iso työ. Tätä yritetään nyt viedä eteenpäin vaihteittain ja tehtäviä jakamalla.

Sukukirjaan tulee sukututkimusosuuden lisäksi myös tekstiosuus. Tähän kaivataan lisää materiaalia, esimerkiksi kyläkuvauksia tai kuvauksia joistain tapahtumista tai tavoista. Artikkelit voivat liittyä Ahtiaisten oloihin Metsäpirtissä, mutta myös myöhempiin aikoihin.

Kirjaan sopisi hyvin esimerkiksi tekstiksi muokattuna kyläesittely, jonka kuulumme Kauhajoen kiertoajelun yhteydessä. Jos sinulla on idea artikkelista, tai mikä vielä parempaa – valmis artikkeli, ota yhteyttä keneen tahansa sukukirjatoimikunnan jäseneseen.

Sukukirjan valmistumista vauhdittamaan järjestämme Helsingissä keväällä 2007 sukukirjapäivän. Sen aikana on tarkoitus pohtia kirjan sisältöä, koota aineistoa ja selvittää mihin tuloksiin sukututkimustyöryhmä on päätenyt suvun alkuvaiheista. Tilaisuuden ohjelmaan on suunniteltu myös historianantokirjan esitelmää 1700-luvun oloista Karjalassa.

Lopuksi esitan perinteisen toiveen siitä, että itse kukin välittäisi eteenpäin tietoa seurasta ja sen jäsenyydestä.

Harri Laine
Sukuseuran esimies

Sukuseuran matkalle Metsäpirttiin

Yleisön pyynnöstä! Vireillä Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseuran oma matka ensi kesänä Metsäpirttiin.

Matkaa varten on tiedusteltu majoitusta 15.-18.6. eli viikkoa ennen juhannusta. Majapaikka olisi viime kesänä valmistunut hiihtokeskus Igora Raudussa, uusi ja hyvätasoinen. Jos lähtijöitä olisi 30, hinnaksi tulisi 374 €. (Sis. puolihoito, viisumi, kuljetukset)

Matka toteutuu, jos riittävästi lähtijöitä löytyy. Tarkka aikataulu ja ohjelma muotoutuvat myöhemmin. Jos kiinnostaa, ota heti yhteyttä Liisahelenaan, puh. 02 – 258 6246 (iltaisin)

Porukalla perinneruokaa

Ensin laitetaan yhdessä ruokaa ja sitten se syödään. Tällä reseptillä saatiin kokoon hauska päivä perinneruoan merkeissä touko-kuussa.

Vehmaan Rautilakeskuksessa pidettyyn Ahtiaisten sukuseuran ”piirakkapäivään” osallistui kaikkiaan 40 piirakkaleipuria – vuosikymmenet ruiskuorta rypyttäneistä aivan seuran nuorimpiin asti.

Hutunkeittäjät aloittivat työnsä hyvissä ajoin, niin että pääjoukon saapuessa kello 11 olivat valmiina niin riisipuuro kuin perunapiirakoiden täytteeksi tarvittava

perunamuusikin.

Aluksi juotiin tulokahvit. Sen jälkeen kävi yksi porukka kuoritaikinaa sekoittamaan ja keitettiin vielä hirssi- ja tattaritäytteet piirakoita varten. Vielä siinä ohessa valmisteltiin komea kalakeittokin yhteiseksi ateriaksi.

Rautilakeskuksen, entisen maatalousoppilaitoksen pitkät ruokasalin pöydät otettiin leivinpöydiksi, joilla taikina ensin pyörötettiin tasaisiksi pötkylöiksi, leikattiin paloiksi, taputeltiin jauhoissa tasaisiksi kakkaroiksi ja pyörötettiin pulikoilla ohuiksi kuoriksi. Täytteeksi kuumaa riisi-

puuroa, muusia, hirssipuuroa tai tattaria, rypytys ja uuniin!

Tunnelma oli hilpeä ja välitön. Ei siinä ujosteltu, kun niin moni oli vasta-alkajana uutta asiaa opettele-massa. Jos nyt rypyt eivät osuneet ihan kohdalleen, niin mitä siitä.

Harjoitushan se vasta tekee mes-tarin. Ja uudet, juuri uunista otetut piirakat maistuivat urakan jälkeen hyvin kaikille.

Kokeneina piirakantekijöinä nuorempia neuvoivat ja opastivat Aili Lemmetti, Elvi Urpanen ja Kaija Herrala.

Rautilakeskuksen aurinkoisella pihalla Markku Saarinen puolestaan opasti kyykästä kiinnostuneita karttujen heitossa.

Ei ole ainoaa oikeaa

Heti alkuunsa otettiin ohje-nuoraksi se, ettei maailmassa ole olemassa ”sitä ainoaa oikeaa” tapaa piirakoiden valmistukseen – ei sitä ollut Metsäpirtissä eikä koko Kannaksellakaan. Joka talossa oli omat niksinsä. Oli monta oikeaa tapaa ja monta oikeaa makua ja näköä, siispä kaikki ne kunniaan.

Hyvin meni viesti perille. Kun joltain lipsahti ”Ei mein äiti vaa tuollee teht!”, niin kohta sanoja jo muisti: ”Ai nii!”

Näin kuoret ja täytteet tehtiin tällä kertaa:

Riisipuuro tehdään pussin ohjeen mukaan. Kilosta riisiä tulee noin 80 keskikokoista piirakkaa. Puuron keittoon varataan 4-5 litraa punaista maitoa. Suolaa lisätään. Kun puuro leipomisen kuluessa jäähtyy, sitä voi notkistaa kananmunalla.

Perunamuusiin kuoritaan perunoita suunnilleen suhteessa 1 peruna = 1 piirakka. Nyt niitä keitettiin niin paljon kuin kattilaan

mahtui. Mukaan maitoa, suolaa, voita. Muusi saa olla aika paksua ja siihenkin voi lisätä kananmunaa.

Tattari ja hirssi keitettiin puuroksi pakkauksissa olevien ohjeiden mukaan.

Kuoritaikina

1 litra vettä
suolaa
1 kg ruisjauhoja
½ kg grahamjauhoja

Kuoritaikinan aineet sekoitetaan tasaiseksi taikinaksi, viimeiset jauhot lisätään leivinpöydällä taikinaa vaivaten.

Kuoret ovat kaikki pyöreitä. Täytteiden mukaan niitä on ollut tapana rypyttää hiukan eri tavoin: Riisipiirakat soikeiksi, isot perunapiirakat pyöreiksi, hirssi- ja tattaripiirakat puolikuun muotoisiksi taittamalla puolet kuoresta täyteen päälle.

Uuni saa olla erittäin kuuma, 275-300 C. Paistamisen jälkeen piirakat voidellaan voisulalla ja peitetään leivinpaperilla ja liinalla. Voitelun sijasta perunapiirakoiden reunat on kastettu maitoon.

Niille, jotka eivät päässeet mukaan, hyvä ja havainnollinen perusohje ja selostus eri vaiheista löytyy mm. Pirkko Sallinen-Gimplin Karjalaisesta keittokirjasta.

”Järjestelytoimikunnan”
puolesta **Raija Herrala**

Kuvat **Markku Lemmetti**

Ahtiaiset Kauhajoen avaralla lakeudella

Eteläpohjalaisesta Kauhajoen pitäjstä tuli uusi koti monelle metsäpirttiläiselle talvisodan päätyttyä. Osa siirtyi myöhemmin, vuoden 1945 jälkeen etelämmäs, mutta moni myös asettui pysyvästi lakeuksille ja nevojen laitamille elämäänsä jatkamaan.

Lokalahdella syntyneelle 50-luvun lapselle Metsäpirtti ja Kauhajoki olivat yhtä arvoituksellisia paikkoja. Aikuisten salakieltä jostain toisesta paikasta yhtä kaukana.

Metsäpirtin Ahtiaisten sukkokokus Kauhajoella syyskuussa valaisi Kauhajoen aikaa ainakin itselleni. Ja asuuhan siellä edelleen lukuisia sukuun kuuluvia. Se selvisi viimeistään siinä vaiheessa, kun Tarmo Ahtiainen ajelutti meitä kauempaa tulleita noin

puolentoista tunnin ajan ympäri laajaa eteläpohjalaista pitäjää. Perässä toisella pikkubussilla seurasi Risto Ahtiaisen johtama joukko, joten olihan meitä koossa kolmisenkymmentä kiertämässä noita toisille päivittäisen tuttuja, toisille aivan uusia maisemia.

Sukukokouksen alkajaisiksi tehty noin 35 kilometrin kiertoajelu aloitettiin aseman seudulta, minne Rantasalmen ja Pieksämäen seudun evakkojunat toivat suvun jäseniä talvisodan jälkeen.

Kauhajoen, nykyisen 14.000 asukkaan kaupungin, keskusta on väljä. Pienteollisuuden ja liik-

*Tarmo
oppaana kohti
Kokonkylää.*

keiden reunustamaa raittia tuntui riittävän määrättömiin. Sitten käännyttiin tasaiselle pellolle, jota sitäkin tuntui riittävän ja riittävän.

Suuntana olivat Kokonkylä ja Jokimaa, ja matkan varrelta Tarmo nimesi tuon tuostakin taloja ja niiden tutunnimisiä rakentajia ja asukkaita. Ja nähtiin Karjalankatu, joka on yhä edelleen Kauhajoen kaupungin ainoa katu. Muita raitteja ei ole kaduiksi nimetty.

Teiden varsille sotavuosina nousseet rintamamiestalot ovat nyt pihakoivujen katveessa ja puutarhojen ympäröimiä. Monet Ahtiaisten ja muiden metsäpirttiläisten aikanaan rakentamista taloista ovat vaihtaneet omistajaa, joku on purettukin, mutta toisia on laajennettu ja ne ovat siirtyneet suvussa seuraaville polville.

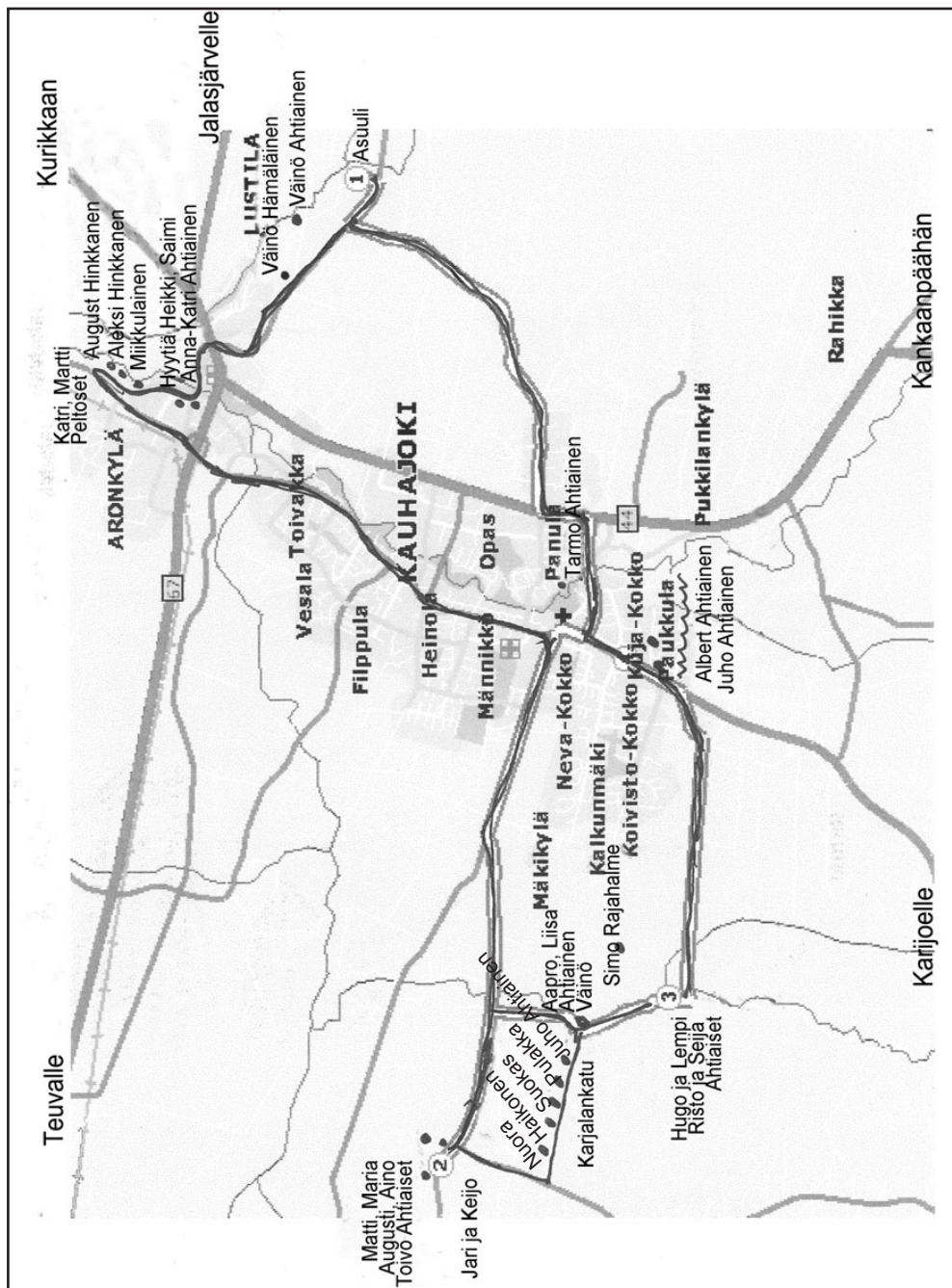
Asuuli, Vilho Ahtiaisen puumerkki

Kokous- ja majoituspaikkana toimi Kauhajoen Invalidit ry:n virkistyskeskus Asuuli. Paikka itsessään on tulosta Kauhajoelle asettuneen Vilho Ahtiaisen tarmokkuudesta vielä hänen eläkepäivinään.

Ja rakennuspaikkakin löytyi erään Ahtiaisen mailta, kun sitä 1970-luvun puolivälissä haettiin – nimittäin Väinö Ahtiaisen lehmihaasta, saaresta Ikkelänjoen rannalta. Aluksi saareen tehtiin kunnan silta ja viihtyisää notkelmaa alettiin käyttää invalidien virkistyspaikkana. Mökit saivat seurakseen liikuntahallin, jossa pidettiin myös tansseja toiminnan rahoittamiseksi, ja myöhemmin myös tiloja kuntoutuslomien viettoon.

Laululla tietysti aloitettiin.

Ahtiaisten asuinsijoja esitellyt reitti lähti Asuulista Aronkylään, sieltä Kokonkylään ja kirkon luota takaisin Asuuliin.

Asuulin pihalle on pystytetty sulkakynän koristama muistokivi ”Asuulin isälle”, vuonna 1999 edesmenneelle Vilho Ahtiaiselle. Kokoushuoneen seinällä oli myös muotokuva hänestä.

Sukukokouksen ohjelma ja ruokailut tapahtuivat Asuulin päärakennuksessa. Muutamat osallistujista pääsivät yöpymään myös majoitustiloiksi korjattuun vanhaan vesimyllyyn.

Ahtiaisten tie Afrikasta

Ajelun jälkeen lauantain ohjelmaa jatkettiin Raili Peltolan ja Marjo Ahosen runoesityksillä, Marjo lausueli pohjalaisittain ja Raili karjalaisittain.

Sukuseuran sihteeri Katariina Ahtiainen oli löytänyt Kauhajoen Kokonkylässä 1935 syntyneen Mauri Pitkämäen muisteluksia, joissa kerrotaan mm. karjalaisten tulosta pitäjään ja Kokonkylään.

Markku Lemmetti puolestaan kertoi uusinta tutkimustietoa siitä, mitä reittiä Ahtiaisten suku on saapunut kymmenientuhansien vuosien aikana Afrikasta. Tieto perustuu geenitutkimukseen, jonka sovellukset ovat tulleet maksua vastaan myös tavallisten kansalaisten saataville.

Amerikkalainen aikakauslehti tarjoaa yleisölle y-kromosomin tutkimusta. Sen muutoksia eli mutaatioita on vuosituhansien aikana tapahtunut Markun mukaan vain tusinan verran ja niitä voidaan maantieteellisesti paikallistaa.

Tulosten mukaan Ahtiaiset ovat

*- Voi, ko mie mokoman saisin! toi-
voi runonlausuja Raili Peltola.*

saapuneet mammuttien perässä Suomeen Aral-järven ja Siperian kautta, tiivistä Markku tuloksen.

Palvelua on käyttänyt tähän mennessä noin 400-500 suomalaista.

Kukkia muistomerkille

Sunnuntai aloitettiin osallistumalla jumalanpalvelukseen Kauhajoen kirkossa. Sen jälkeen laskettiin seuran muistokukat kirkon vieressä olevalle Karjalaan jääneiden muistomerkille. Kimpun laskivat Riitta Siltanen ja esimies Harri Laine.

Sankarihautausmaalla lepää

myös Ahtiaisten sukuun kuuluvia, ja heitäkin muistettiin.

Kokousuutisia

Sukuseuran vuosikokouksessa hyväksyttiin kahden vuoden tilit ja viime kauden toimintakertomus sekä talousarvio ja suunnitelmat tulevan kauden toiminnalle. Sukukirjasta käytiin vilkasta keskustelua.

Uusiin sääntöihin tehtiin yhdistysrekisterin edellyttämät pienet muutokset.

Vuosikokous päätti, että sukuseura kuuluu vastedeskin Karjalan Liittoon. Jäsenmaksujen osalta päätös tarkoittaa sitä, että sukuseuran kautta Karjalan Liittoon kuuluvat maksavat ensi vuonna 15

€ ja muut 10 € jäsenmaksun.

Hallituksen erovuoroisista jäsenistä valittiin uudelleen Harri Laine ja Raija Herrala. Vapautusta pyytäneen Markku Lemmetin tilalle valittiin Riitta Siltanen ja Katja Ahtiaisen tilalle vuoden mittaiseksi kaudeksi Liisahelena Stähle.

Hallitus järjestäytyi heti kokouksen jälkeen. Seuran esimiehenä eli puheenjohtajana jatkaa Harri Laine ja sihteerinä Katariina Ahtiainen. Taloudenhoitajaksi ja jäsenrekisterin pitäjäksi valittiin Matti Ahtiainen Nokialta.

Teksti ja kuvat
Raija Herrala

Tässä vaiheessa päästiin jo kokousasioihin käsiksi.

*Kukkienlasku. Kauhajoen kirkko ja sankarihautausmaa.
Yhteiskuva sunnuntaina koolla olleista.*

Jäsenmaksut vuonna 2007

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura on ollut muutamia vuosia Karjalan liiton jäsenenä. Tästä jäsenyydestä on seurannut se, että kaikki seuran jäsenet ovat automaattisesti päätyneet myös Karjalan liiton jäseniksi.

Merkiksi tästä kukin jäsen on saanut Karjalan liitolta jäsenkortin, jolla on voinut hyödyntää liiton jäsenetuja, esimerkiksi bensiini- ja matka-alennuksia ja alennuksia liiton järjestämien tilaisuuksien osallistumismaksuista.

Sukuseurat maksoivat viime vuoden asti Karjalan liitolle kiinteää 100 euron vuotuista jäsenmaksua, joka ei riippunut seuran jäsenmäärästä.

Vuoden 2006 alusta jäsenmaksukäytäntö muuttui. Liiton jäsenmaksusta tuli henkilökohtainen maksu, joka kuitenkin peritään jäsenyhdistysten kautta. Useaan seuraan kuuluvan jäsenen tarvitsee maksaa liiton jäsenmaksu vain kertaalleen yhden valitsemansa seuran kautta.

Liiton jäsenmaksun suuruus on tällä hetkellä 5 euroa vuodessa. Osa seuramme jäsenistä kuuluu myös johonkin muuhun Karjalan liiton jäsenseuraan.

Seurallamme on noin 150 jäsentä. Vuodelta 2006 seuran kautta maksettiin siirtymäkauden järjestelynä noin 90 hengen jäsenmaksu Karjalan liitolle.

Vuoden 2006 sukukokoukses-

sa päätettiin, että seura jatkaa Karjalan liiton jäsenenä.

Jäsenmaksu jaetaan kahteen osaan seuran omaan jäsenmaksuun (10 euroa) ja Karjalan liiton jäsenmaksuun (5 euroa). Seuran oman jäsenmaksun maksavat kaikki jäsenet paitsi vapaa- ja nuorisojäsenet. Karjalan liiton jäsenmaksun maksavat jäsenet, jotka haluavat kuulua liittoon seuran kautta.

Valinta tehdään vuoden 2007 jäsenmaksun yhteydessä, jonka maksulappu postitetaan tämän lehden mukana.

Karjalan liiton jäsenyys ei siis jatkossa ole enää automaattinen kylkiäinen sukuseuran jäsenyydelle, vaan sukuseuraan voi kuulua myös olematta Karjalan liiton jäsen. Ellei jäsen maksa liiton jäsenmaksua minkään yhdistyksen kautta, jäsenyys liitossa päättyy.

Harri Laine

Jäsenmaksulomake tulee tämän lehden mukana.

Kirjoita maksun viestikenttään ”Karjalan liitto”, jos maksat myös liiton jäsenmaksun!

Uusia hallituksen jäseniä

Riitta Siltanen o.s. Ahtiainen

Olen syntynyt 1948 Kauhajoella, jossa edelleen asumme. Perheeseen kuuluvat mies Harri ja pojat Tony, 35, ja Tatu, 27, jotka ovat lentäneet jo pesästä.

Vanhempani olivat metsäpirttiläisiä. Isä Matti Ahtiainen Viisjoen kylästä, äiti Maikki, Maria o.s. Ahtiainen Saaroisista. He muuttivat sodan aikana Kauhajoen Kokonkylään. Olen käynyt juurillani ja taas ensi kesänä lähdössä.

Liisahelena Ståhle o.s. Ahtiainen

Olen syntynyt 53 vuotta sitten Punkalaitumella, Aune ja Martti Ahtiaisen tyttäreksi. Nykyään asun Turussa, Hirvensalossa.

Sukuseurassa olen toiminut enemmän ja vähemmän aktiivisesti sen perustamisesta alkaen.

(Liisahelena on tässä vähän vaatimaton, hän on toiminut sukuseuran sihteerinä peräti yhdeksän vuotta. Toim. huom.)

Muistot perintönä

Seurasin televisiosta Kotimaan katsaus –nimistä ohjelmaa noin kymmenen vuotta sitten. Jutussa haastateltiin loimaalaista nuorehkoa tilanomistajaa, joka tyytyväisenä totesi:

- Nyt saatiin kantatila eheäksi, kun siirtolaisten perilliset myivät maansa meille takaisin.

Surumieli hulvahti ylitseni. Missä on sitten minun kotini? Noinhan minunkin kotitilalleni saattaisi käydä!

Isä ja äiti saivat asutustilansa kuntoon Satakunnan ja Hämeen rajamailla Punkalaitumella sotien

jälkeen, talo on kunnossa, pellot vuokralla. Välillä on kuulunut puheita että naapuritilojen omistajat alussa mainitun loimaalaisen tavoin haikailevat mennyttä aikaa takaisin, ja onpa joku kysynytkin, myyttekö tuon syrjäisen paikkanne.

Samoin tuli haikea olo, kun vierailin Hämeenkyrössä ja ryhmämme poikkesi maisemakahvilassa. Viereisen maatilan pihalla oli kivipaasi, jossa kerrottiin tilan kuuluneen suvulle 1400 –luvulta. On onnellista kun on saanut rauhassa asustaa noin komeilla seuduilla koko ikänsä.

Vanhempieni kotipaikkoja menetetyssä Karjalassa olen käynyt muutaman kerran katsomassa. Äidin kotipaikalla Sakkolassa on pienet kivirauniot, vieressä käyskentelee sovhoosin karja, ja aivan pihan reunalta aukeaa näkymä Suvannolle.

Isän kotitalo Metsäpirtissä on pystyssä. Talossa asutaan ja sukumme jäsenet ovat olleet tervetulleita taloon käymään. Laatokka on kävelymatkan päässä.

Vanhempieni kertomukset tulivat toteen, kun pääsin itse näkemään seudun kauneuden.

Saaroisten aallonmurtajalla kysyi esikoiseni: mitä jos sotia ei olisi tullut? Siskoni kanssa kehitelimme itsellemme vaihtoehtoisen elämän. Lopuksi tyttäreni tokaisi: - Et olisi tavannut isää, enkä minä olisi olemassa! Joten se siitä. Pääsemme kuitenkin ihailemaan isovanhempien kotiseutua.

Äitini isä kirjoitti isälleni 1950-luvulla: Kyllä me Martin kanssa niin mielellämme soutelisimme Suvannon lietteillä ja kalastaisimme, mutta tähän uuteen paikkaan on tyytyminen; mitä ei ole, niin ei ole, ja näin on hyvä.

Isä ja äiti vihittiin avioliittoon Metsäpirtin kirkossa juhannuksena 1939. Onnenhetkiä ei kestänyt kauan. Lähtökäskey tuli kotisijoilta. Häälahja-astiasasto kätkeettiin maa-kuoppaan.

Talvisodan jälkeen päästiin takaisin. Äiti asettui enonsa ja tämän vaimon mukana Sakkolaan. Astiakätköstä oli kadonnut osia: mm. Arabian keittokulho, kansi

oli jätetty. Kulhon kansi oli äidilläni tallessa Punkalaitumellakin, vaikkei sillä mitään tehty – välillä katseltiin ja muisteltiin.

Vuonna 1979 poikkesin sattumalta Tampereen Hämeenkadulla käytettyjen vaatteiden liikkeeseen. Kaupan lattialla oli laatikossa juuri samaa Arabian ruokakalustoa kuin meidän muistorikas astiastomme – ja siellä oli myös se keittokulho!

Tiedustelin kaluston hintaa mahdollisimman kuivalla äänellä, myyjä halusi vain päästä tuotteista eroon ja mainitsi kohtuulliselta kuulostavan summan. Kaupat tehtiin. Seuraavana päivänä hain laatikon mukaani ja äiti sai keittokulhon käyttöönsä perhejuhliin.

Kansi ja kulho ovat nyt perheesäni. Kesäisin tarjoan kulhosta hedelmäsalaattia. Talvella siitä tarjotaan sieni- tai borschkeittoa.

Pieniä ovat evakkoperheiden jälkeläisten perinnöt – jos tavaraa ajatellaan. Tärkein perintömme on se elämänusko ja surustakin kumpuava ilo, jonka vanhempamme ovat jaksaneet säilyttää.

*Olen isäni ja äitini lapsi,
kohtalonani on olla tällaisena
onnellinen*

(Ryokan, japanilainen runoilija)

Katariina Ahtiainen

Uusi sukukirjapäivä huhtikuussa

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura järjestää huhtikuussa avoimen, kaikille jäsenille tarkoitetun seminaarin sukukirjan tiimoilta. Ohjelma on vielä alustava, mutta kirjatoimikunta tarkentaa sitä kevään kuluessa. Tilaisuus pidetään Helsingissä Karjala-talolla.

Aika: 22.4.2007 klo 13-17

Paikka: Karjalatalo, Sortavala sali

Karjalatalon ravintola on auki, ruokailu ennen varsinaista tilaisuutta n. klo 12.

Klo 13-14: Historian tutkija, **FT Kari-Matti Piilahti** pitää esityksen aiheesta: **Väestö ja muuttoliike Karjalassa 1600- ja 1700-luvulla.**

Kari-Matti Piilahti toimii tutkijana Helsingin yliopiston historian laitoksella. Hän on toiminut Karjalan liiton sukututkijana, vetänyt sukututkimuskursseja ja hoitaa nykyään sukututkijan vastaanottoja Karjalatalolla.

Klo 14-17: Omaa ohjelmaa:

- sukututkimuksen tila
- sukukirjan rakenne ja sisältö
- sukukirjan valmistumisen edistäminen
- valokuvien skannausta
- asuinpaikkojen selvitystä, karttoja, yms.

Tarvittaessa järjestetään yhteinen kuljetus Uudenkaupungin/ Turun seudulta. (Lähtö Udestakaupungista n. klo 8, ilmoittautuneet poimitaan mukaan reitin varrelta.) Tiedustelut ja ilmoittautumiset yhteiskuljetuksen osalta Raija Herrala, p. 040-7374678.

Kakko-täti ja jutun kirjoittaja Riitta yhdessä noin vuonna 1952 tai -53.

Muistoja Kakko-tädistä (Katri Peltonen)

Kakko-täti asui Yläneellä poikansa Mikon perheen luona, jossa oli kuusi lasta kuten meilläkin. Hän oli äidin täti ja kummitätini.

Kakko-täti oli meillä paljon, joulun aikaan ja talvella viikkoja. Sanoi aina että tuli meille ”leppäämään”, koska me lapset oltiin jo vähän isompia ja ehkä sitten rauhallisempiakin. Heillä vanhoilla riitti tarinoita illasta toiseen; lepposaa jutustelua, huumoria. Paljon käytiin kyläilemässä mm. Apron Liisan ja Väinön perheen luona.

Kakko-täti ystävystyi äkkiä naapureidenkin kanssa. Hyviä ystäviä oli mm. naapurissa Jaakkimasta tulleet Koppiset. Jaakko ”iski suonta”. Hänen luonaan täti kävi aina hoidossa. ”Päästettiin paha veri pois.”

Kerrankin lähdettiin tällaiselle reissulle. Laitettiin lamuska, pitkä reki, jossa tapit, joista pidettiin kiinni, hevosen perään ja väki kyytiin. Meillä oli sellainen vikuri hevonen, joka lähti äkkiä liikkeelle, ja kuinka ollakaan, Kakko-tädin

tappi katkesi ja täti lensi hanteen. Siihen isä-Matti totesi, että ”Katkasiks hää pahalaine tapinki!” Mutta ei tädille käynyt kuinkaan. Naurua tuli.

Me lapsetkin päästiin joskus katsomaan sitä ”suonen iskua”, veri valui käsivartta pitkin ämpäriin. Aika hurjalta se touhu näytti.

Sitten joulut ovat jääneet mieleen: saunan lämmitys, saunominen. Ja ennen jouluateriaa laulettiin ”Enkeli taivaan lausui näin...”

Sitten aterian jälkeen illalla Kakko-täti lähti saunaan ja sillä välin meillä aina kävi joulupukki! Kun me isommat lapset tunnistettiin joulupukki siitä kepeistä ja käsistä, sitten joulupukki lakkasi käymästä meillä.

Joulukirkossakin käytiin hevosella, ja lumitilanteesta johtuen oli joko lamuska tai pikkureki, se kun tahtoi joskus kaatuakin kinoksiin.

Kakko-täti oli hyvin toivottu vieras, sellainen leppoisa mummeli. Mutta siitä ei pidetty, kun hän keitti aina sitä kaurakiisseliä ja isoon kattilaan. Se oli jotain ällöttävää,

hajukin. Itse en voinut sitä syödä, ja sitten uhkailtiin aina, että jos kuka ei syö niin ei pääse kylään illalla. Ja sain jäädä kotiin, vaikka olisi mieluisakin kyläpaikka ollut tiedossa.

Kerran vein tällaisen kiisseliannoksen possuillekin, josko ne olisi syöneet. Kävin kuitenkin vilkaisemassa, että alkoivatkohan possutkin voida pahoin. Kyllä ne siitä selvisivät.

Paljon lapsuusmuistoja ja erikoisia tapahtumia on jäänyt mieleen. On opittu kaikenlaisia hyödyllisiä taitoja näiltäkin ajoilta. Ja sitä huumoria piisasi, naurettiin usein itsemme kipeäksi.

Aikuisena ei enää niin paljon oltu tekemisissä. Käynnit harvenivat iän ja vanhuuden myötä.

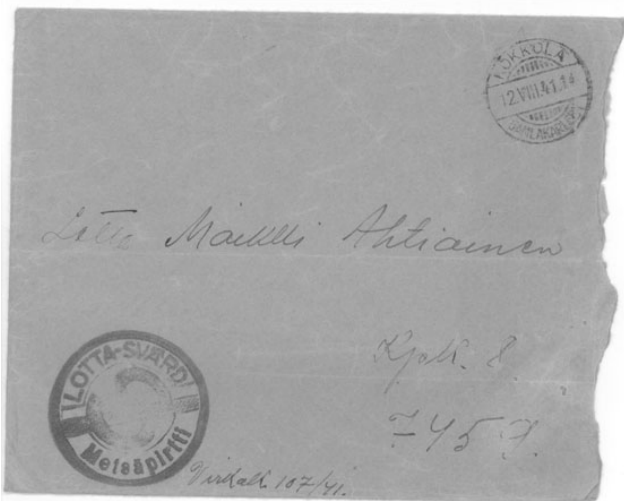
Riitta Siltanen

"Pankaa vaan varusteet kuntoon, kyllä se lähtö tulee. Luulen, että huopa on melko tarpeellinen ottaa matkaan."

Vanhojen kirjeiden kertomaa

Monella meistä saattaa olla vielä vanhoja kirjeitä aarteenaan, muistona aikaisempien polvien vaiheista. Julkaisemme tässä lehdessä kaksi Riitan perhearkistossa säilynyttä kirjettä. Kirjeiden vastaanottaja on Riitan äiti Maikki Ahtiainen ja molemmat näistä ovat kulkeneet kenttäpostissa ”sinne jonnekin”.

Ne kertovat kaksi pientä välähdystä elämästä jatkosodan aikana.

Kokkola 12/8-1941

Maikki!

Kiiressä pistelen Sinulle rivin toisen, vastaukseksi kirjeeseen.

Kyselit sitä, kuinka pian oli lähdettävä. Soitin äsken keskusjohtokuntaan ja sieltä vastattiin, ettei Metsäpirtin lottien vuoro ole vielä, mutta siitä aikanaan kyllä annetaan tieto. 5 hengen ryhmissä olisi lähtö, 3 ryhmää tarvitaan. Anna pian siviiliosoitteesi, tai puhelinnumerosi (lähin) että tiedän ilmoittaa. Ehdin jo yhden 5 hengen ryhmän ilmoittaa, mutta ilmoitan tänään teidät toiset, ei ole vielä 15 lottaa ilmoittautunut. Luulen, että uskallan

sen myöhästyneen lähtöajan takia ilmoittaa Aunenkin lähtevien joukkoon. Ilmoitin itsenikin, mutta en tiedä, alkaako kouluni K...lla pian, olen kyllä kysynyt sitä Luumäeltä, jonne joudun, mutta en ole saanut tarkkaa vastausta.

Lottatöissä olen minäkin ollut melkein koko ajan, tosin kävin heinäntekolomalla (1 viikko) Jalasjärvellä, pistäysin Teuvalla myös. Olemme Toivon kanssa töissä samassa kompaniassa, tosin vaan kaukana tulilinjaista. Minulla on vähän ja helpot työt, Toivolla sitä vastoin on aina nenä paperissa, tuskin syömään hätäisesti joutaa.

Pankaa vaan varusteet kuntoon, kyllä se lähtö tulee. Luulen, että huopa on melko tarpeellinen ottaa matkaan.

Hyvät voinnit toivottelen, terveiseni kaikille tutuille. Olen käymässä nyt vaan Kokkolassa asioiden takia.

Terv. Lydi

Haapajärvi
Varisperä

Elli Viskarille
ja Elma Nuoralle
saat sanoa, että olen myös heidät ilmoittanut, Helvi Peltosen samoin.

- H'AN LOTTANSA VEI MUKANAAN.

Kenttäpostikortti.

Kaksi nuorta pariskuntaa pyöräretkellä kesällä 1939: vasemmalta Martti ja Aune Ahtiainen, Maikki ja Matti Ahtiainen. Kyseessä oli Martin ja Aunen kihlajaismatka.

Kenttäpostia.

Lotta, Maiikki Ahtiainen.

Räisälän Särkisalossa 18.1.1942

Maikki hyvä!

Lämpöinen tervehdys täältä kotikunnailta Sinulle sinne!

7 K. p. L

6250.

Olemme nyt onnellisesti saapuneet perille tänne entiseen kotiin. Karjalan tutuille tanhuville. Joulukuun kolmas päivä lähdimme me muu sakki, paitsi isä, Kauttuan asemalta kohden kotia. Matkamme sujui kohtalaisen hyvin pakkasilmasta huolimatta ja 8. päivän iltana olimme perillä täällä.

Lähetin muistaakseni Sinulle matkalta kortin, joko lienet sen saanut. Kiitokset tosiaan äidin kirjeestä, jonka saimme juuri ennen lähtöämme sieltä Köyliöstä, en ehtinyt silloin enää siihen vastata ja nyt tämä on jäänyt näin myöhäseksi. Kiitokset myös joulukortista ja isän kortista, joka eilen saapui perille.

Kirjoitin tässä juuri Matille sinne Pietarin motin äärille, hankään ei ole vielä pääsy siviiliin. Samoin Aabro on vielä siellä jossain. Häneltä emme ole saaneet kirjetäkään kolmeen viikkoon, miten voinee siellä.

Missäs päin Sinun Mattisi nyt on, johan hänenkin pitäisi päästä pois? Onkos Nestori Sinulle mitään

kirjoittanut, me emme ole saaneet häneltä minkäänlaista tietoa, joulukortti tuli vielä Köyliön osoitteella?

Mutta miten sinä siellä nyt voit, oletko ollut terveenä ja miten aikasi kuluu, oletko edelleen Äänislinnassa?

Meillä on aika mennyt kuin lentäen, terveenä olemme olleet koko sakki. Myös Toivo on nyt terveenä, hän oli muutaman viikon sairaalassa, kun oli jotain sikotautia ja päänsärkyä. Hän oli silloin vielä siellä Harjavallassa, harjoituskeskuksessa, mutta nyt heidät vietiin 14. päivä rintamalle. Emme tiedä mihin päin lienee joutunut, kun ei ole vielä kirjoittanut mitään. Hän pääsi uutena jouluna lomalle tänne ja sanoi, että he joutuvat lähtemään rintamalle.

Täällä ei nyt ole sotilaita. Tässä koululla oli ryssiä, siis vankileiri ja niitä vartioimassa oli parikymmentä suomalaista sotilasta, mutta nyt ne vangit on viety Viipuriin töihin ja vartijat joutuivat jonnekin muualle. Nyt täällä on oikein rauhallis-

ta, melkein kaikki kylän asukkaat ovat jo palanneet koteihinsa. Luukkoset ovat vielä Säkylässä. Jokos Sinä tiedät, että Maikilla on poika. Ilkka Armas, se syntyi marraskuun 8. päivä. Jussin veli, Armas, kaatui elokuussa ja he laittoivat pojan sotavainajan kaimaksi. Ida on edelleen Ähtärissä, terveiset häneltä Sinulle.

Tämä Särkisalo on aika hyvin säilynyt sodassa, vain kymmenkunta taloa on palanut. Kyllä muita pahojaan ovat ryssät tehneet tarpeekseen, mutta ne saa kumminkin vähemmällä vaivalla korjatuiksi. Meillä on kaikki suunnilleen entisessä asussaan, vain likaisena ja kaikenlaista rojua on ulkosuojissa. Asumme tuvassa ja kahdessa pienessä kamarissa, iso kamari on kylmillään, siellä on uunia särjetty ja tapetit tuhrineet. Kuivausriihestä on patterit poissa ja yksi heinäsaraja on kaadettu. Pellot on sellaisessa kunnossa niin kuin yleensä täällä valloitetulla alueella. Minusta tuntuu siltä, niin kuin en olisi missään käynytään, vaan täällä ollut koko ajan. Me olemme jo niin kotiutuneet tähän vanhaan pesään kuin ennen vanhaan.

Kauppakin on jo avattu tänne, joten saa tarpeelliset ostoksetkin tehtyä ilman, että tarvitsisi kirkolle asti mennä. Kirkossa emme ole käyneet, kun meillä on radio kunnossa ja siitä saamme kuunnella jumalanpalvelukset. Kävin kumminkin kirkon sisässä, entiseltään se näytti, vain penkit olivat ryssät hakanneet ja kolhineet. Alttari oli tyhjä ja autio,

samoin oli viety kruunut, urut ynnä muut kirkon koristeet pois. Kello löytyi Antreasta ja toinen kello oli kirkonmäellä vellikellona.

Hautuunmaa oli kurjan näköinen, hautakivet kaadettu ja muutenkin sellaisessa kunnossa, kuin ryssät tykkäivät vainajien leposijoja pitää. Rauhan hautakiven alaosan ovat jonnekin vieneet, yläosa oli kaadettu kummun viereen, josta sen löysin. Uudella hautuunmaaosalla olivat viljelleet perunaa ja sinne oli kuljetettu Reunasen kartanosta muuan tarpeellinen pikkurakennus, joten siistiltä näytti!

Mutta mikäs siinä, kyllähän kaikki ajallaan korjaantuu, kunhan eletään ja hiljalleen siivotaan ryssän jättämiä jälkiä. Ainahan näin on helpompi alkaa, kun ovat jättäneet talon eheäksi ja samahan se maa on kuin ennenkin, joten työtä tehden kyllä leivissä pysyy ja sehän on pääasia.

Pitkälti tämä sota vain kestää, eikä loppumisesta ole tietoa, kumpi kevääseen asti pääsisivät miehet pois sieltä. Menettekö te koko sakilla keväällä Pirttiin uutta kotia kohottamaan? Eihän siellä tällä kertaa ole kuin 30 ihmistä. Eljas-eno on siellä ollut mikkelistä saakka ja hän kirjoitti, että puintitöitä ovat nyt tehneet, mutta kai ne vähät puimiset nyt jo on puitu.

Meillä oli ruista tällä tilalla ollut ja se on vielä puimatta. Kevätviljoja ei ollut mitään, perunaa oli suuret alat, mutta nekin jäivät kaivamatta, me odottelimme vaunuja kolmatta kuukautta siellä Köyliössä emmekä päässeet siksi

ajoissa että maa olisi ollut sulana.

Isä tuli tänne jo marraskuun 28 päivä hevosten kera. Hän oli siis toista viikkoa täällä yksin, ennen kuin me saavuimme perille.

Johan minun pitäisi nyt lopettaa tällä kertaa, kirjoita sinä kuulumiasiasi sieltä päin maailmaa.

Tervetuloa tänne meille käymään, kun Karjalaan tulet. Terveisiä oikein paljon koko meidän sakilta. Voi hyvin ja kuulemiin asti! Monet lämpimät terveiseni Sinulle Maikki-serkku.

Tervehtien *Sanni*

Sukukokous syksyllä Vehmaalla

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseuran seuraava sukukokous pidetään 22.-23. syyskuuta 2007 Vehmaan Rautilakeskuksessa (ent. Vakka-Suomen maatalousoppilaitos).

Ohjelma alkaa lauantaina iltapäivällä. Katsotaan, tuleeko esimies-Harrin toivomasta Vakka-Suomen turistikierroksesta totta. Myös pienille suvun jäsenille pyrimme järjestämään hauskutusta. Illalla sauna ja yhteistä ohjelmaa.

Sunnuntai aloitetaan kirkossa käynnillä ja muistokukkien laskemisella. Vuosikokous ja lounas Rautilakeskuksessa.

Tietoja Rautilakeskuksen majoitusmahdollisuuksista löytyy mm. netistä osoitteesta www.vehmaa.fi.

Toivomuksia ohjelmasta voi esittää hallituksen jäsenille. Muistelukset vaikka sodanjälkeisistä vuosista Vehmaalla, Lokalahdella, Mynämäessä ja muualla Vakka-Suomessa ovat lämpimästi tervetulleita!

Tarkempia tietoja ohjelmasta ja käytännön järjestelyistä lähetetään kesällä kokouskutsun yhteydessä.

Mikä silta,
missä tytöt
kuvassa?

Anna-Liisa Meskanen (myöhemmin Ahtiainen) ystävineen 1920-luvulla.

Pithä se sattuu metkast.
Myö ko hallitukse kokkouk-
ses leviteltii valokuuvvii, ni
Riitta ja Raija löysiit jottai
yhteistä.

Tyttölöi kuvas kolmekese.
Kaks vuoskymmentä, mut
sama silta. Mis hyö olliit
kuvas?

Jos sie tiiät, kerro tietois!

Raija p. 040 - 7374 687

Riitta p. 040 - 5897 789

*Aune ja Maikki Ahtiainen tunte-
mattomaksi jääneen ystävän kanssa
saman sillan alla kuvassa, jonka
takana on vuosiluku 1940.*

SUKUTUOTTEET

Viime vuonna myyntiin tullutta mustaa T-paitaa on saatavissa lasten, naisten ja miesten kokoisina. Lasten koot 110-120 cm ja 130-140 cm, naisten koot XL, M, L ja S. Miesten koot XXL, XL, L, M ja S.

Lasten paidan hinta on 12 € ja aikuisten paidan 15 €. Hintaan lisätään mahdolliset postikulut.

T-paitoja ja collegeja voi kysellä Saarisen Markulta.

Sukuseuran painatuksella varustettuja college-paitoja on vielä muutama jäljellä, enimmäkseen lasten kokoja:

College:

Sininen
XXL 1 kpl

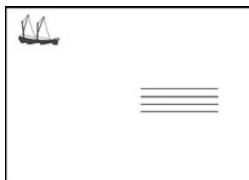
140 cm 2 kpl
120 cm 3 kpl

Harmaa
140 cm 1 kpl
120 cm 5 kpl

Iso 15 €, pienet 12€

Muita myynnissä olevia tuotteita ovat sukuseuran C5-kokoiset kirjekuoret, pöytäviiri sekä viirin pohjalta painettu postikortti onnitteluja yms. varten. Korttien mukana on niille sopivat valkoiset kirjekuoret.

Kortteja, kuoria ja viirejä voit ostaa Katariinalta.

Kuoret 2 € / 10 kpl

Standaari 30 €/kpl

Kortit 5 € / 5 kpl

Sukukirjatoimikunnan yhteystiedot:

Ilmi Pesonen,

Porslahdentie 10 A 13,
000960 HELSINKI
puh. 09-694 6309, 040-730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

Pentti Ahtiainen,

Vanhakartanontie 229,
23500 UUSIKAUPUNKI
puh. 0400-875 707
pentti.ahtiainen@uusikaupunki.fi

Raija Herrala,

Ylinenkatu 39 as 4,
23500 UUSIKAUPUNKI
puh. 02-8412 364, 040-7374 678
rihe@netti.fi

Markku Lemmetti,

Pöksmäentie 12,
23140 HIETAMÄKI
puh. 02-4310 956, 050-5119 720
marku2@saunalahti.fi

Niilo Kiiski,

Tennaritie 7,
21200 RAISIO
puh. 050-3575767
niilo.kiiski@dnainternet.net

Harri Laine,

Vuolukiventie 10 A 4,
00710 HELSINKI
puh. 09-3871 938, 040-5627 050
harri.laine@cs.helsinki.fi

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura netissä:
www.sukuni.fi/ahtiainen/

Sukuseuran hallituksen kokoonpano ja yhteystiedot

Esimies

Harri Laine

Vuolukiventie 10 A 4

00710 Helsinki

puh. 09-3871 938, 040-5627 050

harri.laine@cs.helsinki.fi

Rahastonhoitaja, jäsen sihteeri

Matti Ahtiainen

Tammikatu 7

37120 Nokia

puh. 03-341 6917, 0400-907 056

matti.ahtiainen@sandvik.com

Varaesimies

Markku Saarinen

Kurkelantie 237

21420 Lieto

puh. 02-487 7510, 050-572 9012

markku.saarinen@kotiportti.fi

Matti Ahtiainen

Asutustie 656

23210 Vehmaa

puh. 0400-322 112

matti.ahtiainen@smr.inet.fi

Sihteeri

Katariina Ahtiainen

Pylsynkatu 10

33500 Tampere

puh. 03-2554 629

katariina.ahtiainen@luukku.com

Riitta Siltanen

Veräyksenpolku 13

61800 Kauhajoki

puh. 040-589 7789

Raija Herrala

Ylinenkatu 39 as 4

23500 Uusikaupunki

puh. 02-8412 364, 040-7374 678

rihe@netti.fi

Liisahelena Ståhle

Lehtohaankuja 9

20900 TURKU.

puh. 02-258 6246

liisa.stahle@turku.fi

Jäsenlehti Metsäpirtin Ahtiaiset

Vastaava päätoimittaja: Raija Herrala

Painopaikka: Turun ylipisto, Digipaino 2007

Saara ja Petra Ahtiainen perehtyivät kyykkäpeliin viime toukokuussa Vehmaan Rautilassa. Kuva Markku Lemmetti.